

Vraag nr. 58
van 6 april 2005
van de heer KRIS VAN DIJCK

Zwembadinfrastructuur – Stand van zaken

Het aantal vergunde zwembadinrichtingen bedroeg in 1999 in totaal 202 : Antwerpen 57, Limburg 36, Oost-Vlaanderen 34, Vlaams-Brabant 30, West-Vlaanderen 45 (bron : Aminoal, afdeling Milieuvergunningen en ook gepubliceerd in het eindrapport Best Beschikbare Technieken voor de Zwembaden, uitgevoerd door het VITO in opdracht van het Vlaams Gewest, januari 2000). Of er in dit cijfer ook publiektoegankelijke privé-zwembaden zitten, is niet geheel duidelijk.

In het kader van de Vlaamse Zwemweek werd een rapport van ISB (Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid VZW) bekendgemaakt met nieuwe cijfers. Het aantal "overheidszwembaden" bedroeg op 1/12/2003 in Vlaanderen en Brussel in totaal 181 (zonder Brussel 163) : Antwerpen 42, BHG 18, Limburg 20, Oost-Vlaanderen 32, Vlaams-Brabant 27, West-Vlaanderen 42.

Het betrof alle circulatiezwembaden die eigendom zijn van de gemeenten, provincies, Vlaamse Gemeenschap, federale regering en de Cocof (Commission Communautaire Française), en dit in een zuivere eigendomsvorm, in een VZW of intergemeentelijke vorm, of in een PPS-formule (publiek-private samenwerking). Bovendien wordt in de studie één zwembad beschouwd als een infrastructuur met één of meerdere zwembaden op één bepaald adres.

Of de twee bovenvermelde tellingen met elkaar exact kunnen worden vergeleken, is niet geheel duidelijk. Wel stellen we vast dat er een dalende tendens is in de zwembadinfrastructuur.

Wanneer we het effectief aantal zwembaden bekijken (en dus niet de totale infrastructuur op één adres) vermoeden we eenzelfde dalende tendens. Volgens Bloso bedroeg op 1 januari 2000 het aantal overdekte en openluchtzwembaden samen 418 :

Provincie	Overdekt	Openlucht
Antwerpen	87	23
Limburg	44	24
Oost-Vlaanderen	48	17
Vlaams-Brabant	53	16
West-Vlaanderen	75	31
Totaal Vlaanderen	307	111

Het hoofdargument waarom zwembaden verdwijnen, is de verouderde infrastructuur, gekoppeld aan de strenge milieuwetgeving en dito controles. Het rapport "Waterrecreatie in Vlaanderen, Statusrapport 2001" van de Vlaamse Gezondheidsinspectie geeft een goed beeld van de uitgevoerde inspectiecampagnes en de gevolgen ervan. Van de 316 afgewerkte onderzoeken in "inrichtingen voor waterrecreatie" werden volgende resultaten geboekt : conform 148, niet-conform 60, gesloten wegens renovatie 48, definitief gesloten 34, geen vergunning 26.

De conclusie is dubbel. Enerzijds zijn milieunormen en een volgehouden inspectie noodzakelijk. Onze gezondheid is te belangrijk. Anderzijds dreigt meer en meer zwembadinfrastructuur te verdwijnen. Dit kan bijzonder kwalijke gevolgen hebben voor de recreant, de zwemclubs, de watersportclubs en het schoolzwemmen.

Ook in zijn beleidsnota kaartte de minister de problematiek en het grote tekort aan van sportinfrastructuur. "De Vlaamse overheid heeft in de eerste plaats als kerntaken visieontwikkeling (op basis van een behoeftenonderzoek), planning en het verschaffen van financiële stimuli". Voorts spreekt hij in zijn nota van een wetenschappelijk onderbouwd sportinfrastructuurplan, overleg met de andere overheden, onderzoek naar PPS-mogelijkheden en eventueel aanwenden van FFEU-middelen (Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eénmalige Investeringsuitgaven), ...

1. Hoeveel private zwembaden waren er in Vlaanderen op datum van invoering van de Vlaamse richtlijnen ?

Ziet de minister een evolutie in het aantal zwembaden ?

Hoeveel van die zwembaden zijn toegankelijk voor het publiek ?

Hoeveel van die private zwembaden werden/ worden er gebruikt voor schoolzwemmen ?

2. Hoeveel openbare zwembaden waren er in Vlaanderen op datum van invoering van de Vlarem-richtlijnen ?

Ziet de minister een evolutie in het aantal zwembaden ?

Hoeveel van die openbare zwembaden werden er gebruikt voor schoolzwemmen ?

3. Wat is de stand van zaken van de beleidsopties in de beleidsnota van de minister inzake sportinfrastructuur (punt 5.6 en punt 6.8), meer in het bijzonder wat zwembaden betreft ?

Welke financiële hefboomen heeft de Vlaamse overheid om nieuwe zwembadprojecten (mee) te ondersteunen ?

Antwoord

Het in voege treden van de Vlarem II-bis richtlijnen in zwembaden werd gespreid over verschillende jaren, in functie van de specifieke toepassingsmodaliteiten. Principieel kan evenwel worden gesteld dat Vlarem II in 1995 in uitvoering werd gesteld.

1. Het aantal PRIVATE zwembaden dat in 1995 en in 2004 door het Bioso werd geïnventariseerd, bedraagt:

	1995	2004	evolutie 1995-2004
overdekte zwembaden	142	100	-42
openlucht zwembaden	96	55	-41

Aangaande het gebruik werd de volgende informatie verzameld:

– Overdekte zwembaden

	Uitsluitend gebruikt door publiek	Uitsluitend gebruikt door scholen	Gebruikt door publiek én scholen
in 1995	45	30	67
in 2004	35	16	49

– Openlucht zwembaden

	Uitsluitend gebruikt door publiek	Uitsluitend gebruikt door scholen	Gebruikt door publiek én scholen
in 1995	85	1	10
in 2004	46	0	9

2. Het aantal OPENBARE zwembaden dat in 1995 en 2004 door het Bloso werd geïnventariseerd, bedraagt:

	1995	2004	evolutie 1995-2004
overdekte zwembaden	199	171	-28
openlucht zwembaden	49	33	- 16

Aangaande het gebruik werd de volgende informatie verzameld:

– **Overdekte zwembaden**

	Uitsluitend gebruikt door publiek	Uitsluitend gebruikt door scholen	Gebruikt door publiek én scholen
in 1995	2	11	186
in 2004	1	9	161

– Openlucht zwembaden

	Uitsluitend gebruikt door publiek	Uitsluitend gebruikt door scholen	Gebruikt door publiek én scholen
in 1995	12	3	34
in 2004	7	2	24

De daling van het aantal zwembaden tussen 1995 en 2004 is o.m. het gevolg van de Vlarem II-bis reglementering, die de eigenaars van zwembaden tot zware financiële inspanningen dwong. Meer specifiek wordt deze daling door het Bloso als volgt geanalyseerd:

Voor al die zwembaden werden gesloten waarvan de aanpassings- en exploitatiekosten zeer hoog waren. Deze hoge kosten waren vooral te wijten aan het ondoordacht gebruik van een aantal duurzame materialen en/of aan een minder goed concept;

- De noodzakelijke investeringslasten en exploitatiekosten waren vooral bij de particuliere eigenaars van de inmiddels gesloten overdekte zwembaden te zwaar om dragen;

- Vooral kleinere baden werden gesloten. Deze waren hoofdzakelijk gericht op instructiezwemmen, waardoor het aantal baders eerder beperkt was;
- Een aantal gesloten overdekte zwembaden situeert zich in regio's waar reeds een oversaturatie aan overdekte zwembaden bestond.
- Zonder overleg noch planning werden namelijk in het begin van de jaren '70 door lokale besturen en vrije scholen heel wat overdekte zwembaden gebouwd;
- De problemen bij de openlucht zwembaden waren nog groter dan bij de overdekte zwembaden omwille van de doorgaans zeer oude accommodaties en de zeer hoge exploitatielasten wegens de sterk wisselende klimatologische omstandigheden in Vlaanderen.

3. Stand van zaken van de beleidsopties in de beleidsnota van de minister inzake sportinfrastructuur (punt 5.6 en punt 6.8), meer in het bijzonder wat zwembaden betreft:

Momenteel bestaat er geen enkele decretale basis om de realisatie van sportinfrastructuur door

lokale en provinciale besturen te subsidiëren. Conform het kerntakendebat en het afgesloten bestuursakkoord tussen de Vlaamse, provinciale en lokale overheden, dient elke overheid op zijn niveau zijn verantwoordelijkheid te nemen bij de realisatie, de renovatie en de ter beschikkingstelling van de noodzakelijke sportaccommodaties. Rekening houdend met de budgettaire beperkingen is het bovendien financieel niet haalbaar dat de Vlaamse overheid dergelijke lokale initiatieven, zoals de renovatie van een zwembad, zou ondersteunen.

Wél laat ik conform mijn beleidsnota de mogelijkheden onderzoeken om extra-middelen ter beschikking te stellen voor de ondersteuning van sportinfrastructuur van Vlaams of internationaal belang en van innovatieve projecten. Ook belangrijke topsportprojecten zouden hiermee gefinancierd kunnen worden, voor zover zij kaderen in een vooropgestelde planning die door de Vlaamse Regering zal worden opgemaakt. Gelet op het specifieke karakter van dergelijke voorzieningen dient immers te worden vermeden dat dergelijke topsportinfrastructuur op een ongeordende wijze wordt ingeplant.